

Cuprins

<i>Introducere la noua ediție</i> (Timothy Smith)	7
<i>Cuvînt înainte</i> (Sir Francis Younghusband)	9
Capitolul I. În care mă înclin în fața cititorului.	11
Capitolul II. Un preludiv al căutării.	19
Capitolul III. Un magician din Egipt	33
Capitolul IV. M-am întilnit cu un Mesia	44
Capitolul V. Anahoretul de pe Adyar	63
Capitolul VI. Yoga care învinge moartea.	83
Capitolul VII. Înțeleptul Care Nu Vorbește Niciodată.	101
Capitolul VIII. Împreună cu liderul spiritual al Indiei de Sud	113
Capitolul IX. Muntele Sfintei Lumini Călăuzitoare	130
Capitolul X. Printre magicieni și oameni sfinți.	159
Capitolul XI. Taumaturgul din Benares	183
Capitolul XII. E scris în stele!	198
Capitolul XIII. Grădina Domnului.	219
Capitolul XIV. La cartierul general al unui Mesia zoroastrian	245
Capitolul XV. O întilnire stranie	255
Capitolul XVI. Într-un ashram din junglă	269
Capitolul XVII. Tăblițe ale adevărului uitat	286

PAUL BRUNTON (1898-1981), jurnalist britanic, a renunțat la carieră pentru a călători și a-și însuși învățăturile oamenilor sfinți din diferite regiuni ale globului. Cărțile sale – *A Search in Secret Egypt* (1936), *A Hermit in the Himalayas* (1936), *Hidden Teaching Beyond Yoga* (1941) etc. – au avut un rol major în popularizarea gândirii orientale și a principalilor ei exponenți în Occident.

Paul Brunton, *A Search in Secret India*

Copyright © Paul Brunton 1965

First published by Rider Books, an imprint of Ebury Publishing.

A Random House Group Company

All rights reserved.

© 2013 by Editura POLIROM, pentru ediția în limba română

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Foto copertă: © Dmitry Kalinovsky/Depositphotos.com

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506

București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1,

sector 4, 040031, O.P. 53, C.P. 15-728

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României :

BRUNTON, PAUL

India secretă / Paul Brunton ; trad. de Ciprian Șiulea. – Iași : Polirom, 2013

ISBN : 978-973-46-3291-6

I. Șiulea, Ciprian (trad.)

133(540)

294

294.527

Printed in ROMANIA

Paul Brunton

INDIA SECRETĂ

Traducere de Ciprian Șiulea

POLIROM
2013

Capitolul VIII

Împreună cu liderul spiritual al Indiei de Sud

Înainte de a ajunge la capătul drumului care ne duce în Madras, cineva mă ajunge din urmă. Întorc capul. Yoghinul în mantie galbenă – căci el este – mă recompensează cu un rînjit maiestuos. Gura i se întinde aproape de la o ureche la alta, iar ochii i se reduc la niște fante înguste.

— Dorești să îmi vorbești? întreb eu.

— Da, domnule, răspunde el repede într-o engleză cu accent corect. Pot să te întreb ce faci în țara noastră?

Ezit în fața acestei curiozități și hotărăsc să dau un răspuns vag.

— Ah! Călătoresc și eu puțin.

— Ești interesat de oamenii noștri sfinți, presupun?

— Da – puțin.

— Eu sînt yoghin, domnule, mă informează el.

Este cel mai vînjos yoghin pe care l-am văzut vreodată.

— De cînd ești yoghin?

— De trei ani, domnule.

— Ei bine, nu ți-a stricat, dacă îmi dai voie să spun asta!

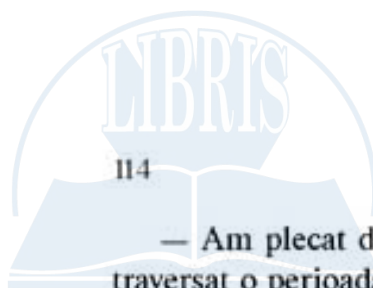
El își îndreaptă spinarea și ia poziție de drepti. De vreme ce este desculț, doar îmi imaginez cum își pocnește călcîiele.

— Timp de șapte ani am fost soldat al Maiestății sale Regele-Împărat! exclamă el.

— Nu zău!

— Da, să trăiți. Am fost soldat în armata indiană în timpul campaniei din Mesopotamia. După război am fost trimis la Departamentul Contabilității Militare datorită inteligenței mele superioare!

Sînt obligat să zîmbesc la auzul acestei mărturisiri nesolicitate despre el.

— Am plecat din armată din cauza unor probleme de familie și am traversat o perioadă extrem de dureroasă. Asta m-a făcut să adopt calea spirituală și să devin yoghin.

Îi întind o carte de vizită.

— Poate ar trebui să facem cunoștință, sugerez eu.

— Numele meu este Subramanya; numele meu de castă este Aiyar, anunță el repede.

— Ei bine, domnule Subramanya, aștept o explicație a remarcii dumitale șoptite din casa Înțeleptului tăcut.

— Iar eu am așteptat tot timpul acesta ca să ți-o dau! Du-te și pune-i întrebări maestrului meu, căci el este cel mai înțelept om din India, mai înțelept chiar și decât yoghinii.

— Așa? Și ai călătorit în toată India? I-ai întâlnit pe toți marii yoghini, ca să poți face o astfel de afirmație?

— I-am întâlnit pe mai mulți dintre ei, căci cunosc țara de la Capul Comorin până la munții Himalaya.

— Ei bine?

— Domnule, nu am mai întâlnit pe nimeni ca el. Este un suflet mare. Și vreau să îl cunoști.

— De ce?

— Deoarece el m-a condus la dumneata! Puterea lui este cea care te-a atras în India!

Această declarație bombastică mi se pare prea exagerată și încep să dau înapoi în fața omului. Îmi este teamă întotdeauna de exagerările retorice ale persoanelor emoționale și este evident că yoghinul cu mantie galbenă este foarte emoțional. Vocea, gesturile, aspectul și aerul lui o lasă să se vadă clar.

— Nu înțeleg, răspund eu rece.

El se lansează în alte explicații.

— Cu opt luni în urmă am intrat în contact cu el. Timp de cinci luni mi s-a permis să stau cu el, iar apoi am fost trimis din nou în călătoriile mele. Nu cred că sunt șanse să mai cunoști alt om ca el. Darurile lui spirituale sînt atît de mari, încît el va răspunde gîndurilor dumitale nerostite. Trebuie doar să stai cu el o scurtă vreme pentru a-ți da seama de nivelul lui spiritual înalt.

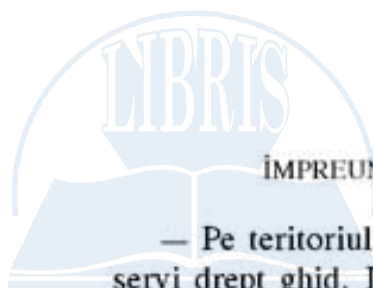
— Ești sigur că mă va primi cu bucurie?

— O, domnule! Absolut. Îndrumarea lui m-a trimis la dumneata.

— Unde locuiește?

— Pe Arunachala – Muntele Sfintei Lumini Călăuzitoare.

— Și unde e asta?

— Pe teritoriul districtului North Arcot, care e mai la sud. Îți voi servi drept ghid. Dă-mi voie să te conduc acolo. Maestrul meu îți va soluționa îndoielile și îți va înlătura problemele, deoarece el cunoaște adevărul suprem.

— Sună foarte interesant, recunosc eu fără tragere de inimă, dar regret că vizita aceasta este imposibilă acum. Cuferele mele sînt pregătite și în curînd voi pleca spre nord-est. Am două întîlniri importante, înțelegi?

— Dar asta este mai importantă.

— Îmi pare rău. Ne-am întîlnit prea tîrziu. Aranjamentele mele sînt făcute și nu pot fi schimbate ușor. Poate că o să revin în sud mai tîrziu, dar pentru moment trebuie să abandonăm această călătorie.

Yoghinul este evident dezamăgit.

— Ratezi o ocazie, domnule, și...

Prevăd o dispută inutilă, așa că îl întrerup brusc.

— Trebuie să plec acum. Mulțumesc, oricum.

— Refuz să accept refuzul dumitale, declară el cu încăpăținare. Mîine seară voi trece pe la dumneata și sper ca atunci să aud că te-ai răzgîndit.

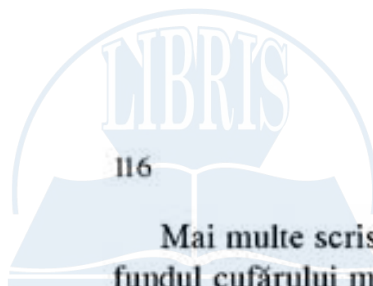
Conversația noastră se termină brusc. Privesc cum silueta lui puternică, bine legată, în mantie galbenă începe să traverseze drumul.

Cînd ajung acasă, încep să am impresia că este posibil să fi făcut o apreciere greșită. Dacă maestrul este pe jumătate atît de valoros pe cît pretinde discipolul, atunci merită călătoria dificilă în extremitatea sudică a peninsulei. Dar cumva am ajuns să mă satur de adepți entuziaști. Aceștia le înalță imnuri de laudă maeștrilor lor, care, la o examinare mai atentă, dovedesc că eșuează lamentabil în fața standardelor mai critice ale Occidentului. Mai mult, nopțile nedormite și zilele înăbușitoare au făcut ca nervii mei să fie mai puțin senini decît ar trebui să fie; astfel, posibilitatea ca această călătorie să se dovedească o umblătură după potcoave de cai morți pare mai mare decît ar trebui.

Însă argumentul nu reușește să înlocuiască senzația. Un instinct bizar mă avertizează că insistența înflăcărată a yoghinului asupra pretențiilor deosebite pe care le-ar avea maestrul său ar putea avea o bază reală. Nu pot evita o senzație de autodezamăgire.

*

La momentul dejunului, adică al ceaiului și al biscuiților, servitorul anunță un vizitator. Acesta se dovedește a fi un coleg din frăția celor cu degetele pătate de cerneală, respectiv scriitorul Venkataramani.

Mai multe scrisori de recomandare zac acolo unde le-am aruncat, la fundul cufărului meu. Nu am nici o dorință de a le folosi. Aceasta este reacția la un curios capriciu că ar fi mai bine să mă las în voia zeilor, orice ar fi – bun sau rău. Totuși, am folosit una în Bombay, înainte de a-mi începe căutarea, și încă una în Madras, deoarece am fost însărcinat să transmit un mesaj personal odată cu ea. Și astfel acest al doilea bilet l-a adus pe Venkataramani la ușa mea.

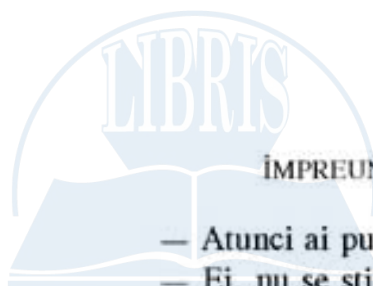
Este membru al Senatului Universității din Madras, dar e mai cunoscut ca autor al unor eseuri și romane scrise cu talent, despre viața la țară. Este primul scriitor hindus din statul Madras care folosește limba engleză și căruia i-a fost decernată public o medalie de fildeș pentru meritele sale literare. Scrie într-un stil delicat de o asemenea calitate, încât i-a adus o înaltă apreciere din partea lui Rabindranath Tagore în India și din partea regretatului Lord Haldane în Anglia. Proza lui este plină de metafore minunate, dar povestirile lui redau viața melancolică a unor sate uitate.

În timp ce intră în cameră, îi văd silueta înaltă și slabă, capul mic cu un smoc minuscul de păr, bărbia mică și ochii adăpostiți în spatele unor ochelari. Sînt ochii unui gînditor, ai unui idealist și ai unui poet deodată. Însă în privirea lui tristă se reflectă mîhnirea unor țărani îndurerăți.

Ne descoperim în curînd mai multe interese comune. După ce ne spunem amîndoi părerea despre cele mai multe lucruri, după ce facem praf cu dispreț politica și ne tîmîiem autorii preferați, simt dintr-odată impulsul de a-i dezvălui motivul real al vizitei mele în India. Îi spun cu toată sinceritatea care este obiectivul meu ; îl întreb despre locul în care s-ar găsi vreun yoghin adevărat ce are realizări demonstrabile ; și îl avertizez că nu sînt deosebit de interesat să întîlnesc asceți murdari de noroi sau fachiri jongleri.

El lasă fruntea în jos și apoi neagă din cap.

— India nu mai este țara unor astfel de oameni. Odată cu materialismul crescînd al țării noastre, ampla ei degenerare, pe de o parte, și impactul culturii occidentale nespirtuale, pe de alta, oamenii pe care îi cauți dumneata, marii maestri, au dispărut aproape complet. Însă cred cu tărie că unii trăiesc în izolare, în păduri singuratice, poate, dar, dacă nu îți vei dedica întreaga viață căutării lor, îți va fi extrem de greu să îi găsești. Astăzi, cînd indienii întreprind un astfel de demers ca al dumitale, trebuie să cutreiere mult. Cu cît mai mare va fi atunci dificultatea ca un european să facă asta ?

— Atunci ai puține speranțe? întreb eu.

— Ei, nu se știe. Poate ai noroc.

Ceva mă face să pun o întrebare bruscă:

— Ai auzit despre un maestru care trăiește în munții din North Arcot?

Dă din cap.

Discuția noastră se întoarce la subiecte literare.

Îi ofer o țigară, dar el se scuză cu nu fumează. Eu îmi aprind una și, în timp ce inhalez fumul aromat de tutun turcesc, Venkataramani își descarcă sufletul, lăudând cu pasiune idealurile pe cale de dispariție ale vechii culturi hinduse. Face referire la idei precum un stil de viață simplu, servirea comunității, existența tihnită și țelurile spirituale. Vrea să curețe stupizeniile parazitare care cresc pe trupul societății indiene. Cel mai important lucru pe care îl are în minte este însă viziunea sa de a salva cele o jumătate de milion de sate din India care riscă să devină niște simple centre de recrutare pentru mahalalele orașelor industriale mari. Chiar dacă această amenințare este mai degrabă îndepărtată decât reală, intuiția lui profetică și amintirea istoriei industriale occidentale implică faptul că acesta este un anumit rezultat al tendințelor de astăzi. Venkataramani îmi spune că s-a născut într-o familie care avea o proprietate în apropierea unuia dintre cele mai vechi sate din India de Sud și deplînge declinul cultural și sărăcia materială în care căzuse viața satului. Îi place foarte mult să imagineze planuri de ameliorare a vieții oamenilor simpli de la sat și refuză să fie fericit atît timp cît ei sînt nefericiți.

Ascult în liniște, încercînd să înțeleg punctul lui de vedere. În cele din urmă, el se ridică să plece și eu îi privesc silueta înaltă și slabă cum dispare pe drum.

A doua zi dis-de-dimineață sînt surprins să primesc o vizită neașteptată din partea lui. Trăsura lui se năpustește spre poartă, căci el se teme ca eu să nu fi plecat.

— Am primit un mesaj aseară tîrziu că cel mai mare protector al meu stă timp de o zi la Chingleput, izbucnește el.

După ce își recapătă suflul, continuă:

— Sfinția Sa Shri Shankara Acharya din Kumbakonam este Liderul Spiritual al Indiei de Sud. Milioane de oameni îl venerază drept unul dintre învățătorii lui Dumnezeu. Întîmplarea face că este foarte interesat de mine și m-a încurajat în cariera mea literară și bineînțeles că el e cel la care apelez pentru sfaturi despre cele spirituale. Acum îți pot spune ceea ce m-am abținut să îți spun ieri. Noi îl considerăm un maestru de cea mai înaltă desăvîrșire spirituală. Dar nu este yoghin. Este Înaltul

prelat al lumii hinduse din sud, un sfânt adevărat și un mare filozof religios. Deoarece cunoaște la perfecție cele mai multe dintre curentele spirituale ale epocii noastre și datorită propriei desăvârșiri, probabil că îi cunoaște foarte bine pe adevărații yoghini. Călătorește mult din sat în sat și din oraș în oraș, astfel că este deosebit de bine informat despre astfel de chestiuni. Oriunde merge, oamenii sfinți vin la el să își prezinte omagiile. Probabil că el ar putea să-ți dea unele sfaturi utile. Ai vrea să îl vizitezi?

— Ești foarte amabil. Voi merge bucuros. La ce distanță e Chingleput?

— Doar la 55 de kilometri de aici. Dar numai puțin...?

— Da?

— Încep să mă îndoiesc că Sfinția Sa te-ar primi în audiență. Desigur că eu mă voi strădui din răsputeri să îl conving. Dar...

— Eu sînt european! termin eu propoziția în locul lui. Înțeleg.

— Îți asumi riscul unui refuz? întrebă el, puțin neliniștit.

— Fără îndoială. Hai să mergem.

După o masă ușoară, plecăm spre Chingleput. Îl copleșesc pe companionul meu scriitor cu întrebări despre omul pe care sper să îl întâlnesc astăzi. Aflu că Shri Shankara duce o viață de o simplitate aproape ascetică în ce privește mîncarea și hainele, dar demnitatea înaltei sale funcții îi cere să se deplaseze cu pompă regală atunci cînd călătorește. Astfel, este urmat de un alai de elefanți și cămile care poartă oameni în spate, învățați brahmani și elevii lor, crainici și alții. Oriunde ar merge, atrage ca un magnet mulțimi de vizitatori din localitățile învecinate. Aceștia vin pentru ajutor spiritual, mental, fizic și financiar. Mii se rupii sînt puse în fiecare zi la picioarele lui de bogați, dar, deoarece el a făcut un legămînt al sărăciei, acest venit este folosit pentru scopuri nobile. Îi alină pe săraci, dă bani pentru educație, repară temple părăginite și ameliorează starea acelor iazuri artificiale alimentate cu apă de ploaie care sînt atît de utile în porțiunile lipsite de rîuri din India de Sud. Misiunea lui este însă în principal spirituală. La fiecare oprire se străduie să le inspire oamenilor o înțelegere mai profundă a moștenirii hinduismului, precum și să le eleveze inima și mintea. De obicei ține un discurs la templul din localitate și apoi răspunde în particular la întrebările celor care se îngrămădesc în jurul lui.

Aflu că Shri Shankara este al șaiszeci și șaselea purtător al titlului în succesiune directă de la primul Shankara. Pentru a pune funcția și puterea lui într-o perspectivă corectă în mintea mea, sînt obligat să îi pun lui Venkataramani mai multe întrebări despre fondator. Se pare că primul